

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

04.01.1961 tarihli Vergi Usul Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ile Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi İlişkide sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla. 13.02.2002

Ali KESKİN

Denizli Milletvekili

2. Mehmet ŞANDIR	Hatay Milletvekili
3. Adnan Fatin ÖZDEMİR	Adana Milletvekili
4. Metin ERGUN	Muğla Milletvekili
5. Orhan ŞEN	Bursa Milletvekili
6. İbrahim Halil ORAL	Bitlis Milletvekili
7. Mustafa YAMAN	Giresun Milletvekili
8. Ali SERDENGEÇTİ	Manisa Milletvekili
9. Mustafa VERKAYA	İstanbul Milletvekili
10. Ali UZUNIRMAK	Aydın Milletvekili
11. Hamdi BAKTIR	Kayseri Milletvekili
12. Mustafa ZORLU	Isparta Milletvekili
13. Cahit TEKELİOĞLU	İçel Milletvekili
14. Ali GEBEŞ	Konya Milletvekili
15. Mustafa GÜL	Elazığ Milletvekili
16. Nesrin ÜNAL	Antalya Milletvekili
17. Cemal ENGİNYURT	Ordu Milletvekili
18. Ahmet AYDIN	Samsun Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi, Kuyumculuk Sektörünün temel direği olan altın; insanın toplumsal gelişimi sürecinde iktisadi hayatın vazgeçilmez bir unsuru olarak günümüze kadar gelmiştir. Ekonomide uzunca bir süre mübadele aracı olan altın günümüzde de ekonomilerin sıhhatliliği ve zenginliği yönünden bir karine teşkil etmekte ve mübadele aracı olarak işlerliliğini korumaktadır.

Dolayısı ile altın, aynen para gibi; mübadele, tasarruf, ihtiyat ve spekülasyon saikleriyle elde bulundurulmaktadır. Bu yönüyle borsaya tabi diğer mallardan ayrılmaktadır.

Bu özelliklerden dolayı altına olan yoğun talep kuyumculuk mesleğini doğurmuştur. Kuyumculuk; altın işleme, takı ve süs eşyası üretme sanatıdır. Bu işleme sanatının karşılığı olan işçilik ücreti de sektörün temel gelir kaynağını oluşturmaktadır. Üzerinden işçilik geliri elde edebilmek için bulunması gereken altın ya kuyumcunundur; altını işler üzerine işçiliğini koyarak satıp işine devam edebilmek için de yeniden altın satın alır. Ya da altın kuyumcunun değildir; işlemek üzere, aldığı altını işleyerek aynı miktarda aldığı yere geri verir ve karşılığında işçilik ücretini tahsil eder.

Bu da göstermektedir ki, sektörün kazancı ağırlıklı işçilik gelirine dayanmakta imalat ve toptan aşamasında bunlar kendilerine getirilen altını fason olarak işleyip kuyumcuya vermeleri nedeniyle kendi stokları hep aynı seviyede kalmaktadır. Yıllarca kalan ve maliyet bedeli ile değerlenen bu altınlar satıldığında da fiktif bir satış karı doğmaktadır. Sermayenin vergilendirilmesine neden olmaktadır.

Bu Kanun Tasarısı ile genel hükümler çerçevesinde maliyet bedeli ile değerlenen has altının, itibari kıymetiyle değerlenmesine imkan sağlanmakta, böylece kuyumculuk sektörünün gerçek kazancının vergilendirilmesi ve bu sektörün geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bilindiği gibi, Vergi Usul kanununun iktisadi işletmelere dahil kıymetlerinin değeri lenmesine ilişkin bölümünde altın için özel bir hüküm bulunmamakta, bu nedenle altın da herhangi bir emtia gibi maliyet bedeli ile değeri lenmektedir.

Bu nedenle, kuyumculuk sektöründe faaliyet gösteren mükellef, işletmesine satın aldığı altınları, altının satın alındığı günde geçerli olan ve faturaya yazılan bedel üzerinden değerilemek zorundadır.

Ülkemizde yaşanan yüksek fiyat artışları karşısında işletme stoklarında kalan altınların maliyet bedeli ile piyasa değeri leri arasında büyük farklar oluşmakta sonuç olarak sermaye vergi len dirilmektedir.

Bu uygulamalardan dolayı sektöre yatırım yapmak büyük bir riski de beraberinde getirmesi nedeniyle bu sektöre ilave yatırımlar yapılamamaktadır.

Kuyumculuk sektöründe gerçek kazancın vergi len dirilmesi ile bu sektörün gelişmesi bakımından, has altının itibarı kıymetle değeri len dirilmesine imkan sağlanmak üzere 284 üncü madde kapsamına “HAS ALTIN” da alınmaktadır.

Madde 2- Bu madde ile Vergi Usul Kanununa geçici bir madde eklenmektedir.

Eklenen bu madde ile has altının itibarı kıymetiyle değeri len dirilmesi işleminin bu maddenin yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak değeri len meler için uygulanacağı hususuna açıklık getirilmektedir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

VERGİ USUL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 04.01.1961 tarihli ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 284 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kasa mevcudu ve has altın

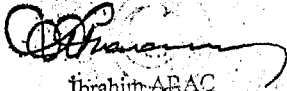
Madde 284- Kasa mevcutları itibari kıymetleri ile, has altın borsa rayici ile değerlendirir, yabancı paralar hakkında ise 280 nci madde hükmü uygulanır.”

MADDE 2- 213 Sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki Geçici 25 inci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 25- Bu Kanunla değiştirilen 284 üncü madde hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle envanterde bulunan stoklardan has altına isabet eden kısmı için de uygulanır. Değerleme günü itibariyle ortaya çıkan müspet fark pasifte özel bir karşılık hesabında tutulur. Bu hesapta izlenen tutarların sermayeye ilave dışında herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi ve işletmeden çekilmesi halinde bu dönemde vergiye tabi tutulur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise değerlendirme sonucu ortaya çıkan müspet farklarını, defterlerinin gider kısmına kaydederler.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü